

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA,
SÍLVIA BARROSO,
GEORGINA FERRI

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CORDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON

EDICIÓ DIGITAL
FRANCINA BOSCH

POLÍTICA
MAIOL ROGER

INTERNACIONAL
MÓNICA BERNABÉ

ECONOMIA
ÀLEX FONT

SOCIETAT
ELENA FREIXA

DEBAT
TONI GÜELL

CULTURA
LAURA SERRA

MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
DANI SÁNCHEZ UGART

LLENGUA
ALBERT PLA

FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOI CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOI CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOI CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOI CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOI CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

El dret a decidir no és un eufemisme

“**D**eixeu-vos d'eufemismes: Catalunya té dret a l'autodeterminació. Què és això del dret a decidir?!

Ganes de no parlar clar o de convèncer els poc amics dels drets nacionals de Catalunya. Girem full ja! Deixem de parlar del dret a decidir”. Com més ens apropem al referèndum més sembla prendre força aquesta visió: del dret a decidir que va iniciar el Procés al dret a l'autodeterminació que hauria de cloure'l.

És cert que la relació entre dret a l'autodeterminació i dret a decidir ha estat ambivalent des del principi (en la llei del referèndum són sinònims), i des d'aleshores s'han combinat en la seva defensa els que l'han considerat com una oportuna operació de màrqueting i els que l'hem defensat com una genuïna fórmula per defensar una actualització del principi democràtic.

És cert també que l'expressió *right to decide* tampoc té un significat prou clar a l'estranger i que tothom està més familiaritzat amb el *right to self-determination*, tot i que aquest tampoc té un contingut inequívoc. És evident també que el cas català és únic: un procés de sobirania amb un referèndum d'independència no pactat amb l'estat en un context occidental. Des d'aquesta clau és possible afirmar que el principi del dret a decidir també és, a hores d'ara, singular i que està a les beceroles del seu potencial recorregut. Tot plegat potser fa més planer defensar la causa catalana en termes de dret a l'autodeterminació, però això en cap cas ha de significar que el confonguem amb aquest.

El dret a decidir planteja que al segle XXI cap decisió col·lectiva pot quedar fora de l'abast de la democràcia perquè el contrari és abocar la ciutadania a la submissió. I això ha d'incloure la delimitació dels estats, que no són més que una eina per al benestar públic, i no la més alta expressió (quasi sagrada) de nacions preexistents (quasi independents de la voluntat dels individus). Democràcia (empoderament ciutadà) i dessacralització de l'estat són els dos ingredients bàsics sobre els quals s'assenta el dret a decidir; són força distants, per tant, del principi nacional que permet reclamar un estat i que s'associa al dret a l'autodeterminació.

JAUME LÓPEZ

PROFESSOR DE CIÈNCIA POLÍTICA A LA UPF

El dret a decidir el tenen els ciutadans i les comunitats polítiques que formen, no els pobles i les nacions. Comunitats polítiques que puguin convertir-se en estats viables. Plantejar-se esdevenir un nou estat s'ha de fer seguint unes regles que poc poden tenir a veure amb unes eleccions ordinàries. Però tampoc amb una dictadura de la majoria encoberta que impedeix la possibilitat que la voluntat democràtica d'una comunitat minoritària en el conjunt de l'estat pugui desenvolupar-se. El dret a decidir s'ha de moure entre

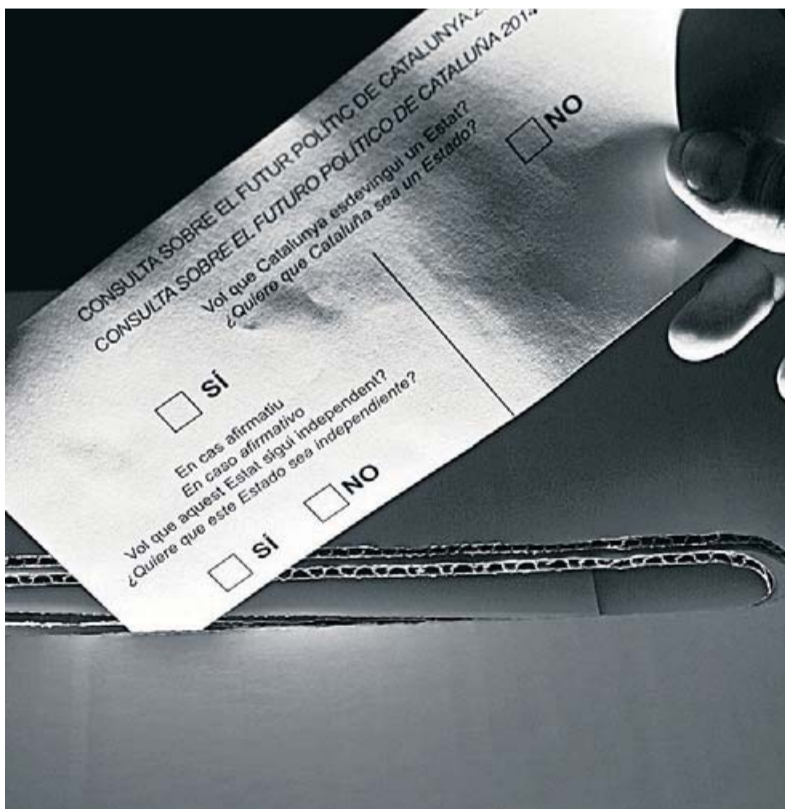
aquests dos extrems, però no requereix raons històriques, ni tan sols raons en el present, només voluntat democràtica. En aquest sentit, no només es diferencia del dret a l'autodeterminació, que apunta quines úniques comunitats podrien eventualment esdevenir estats (i obre, per tant, la discussió sobre qui és o no és una nació), sinó també dels que consideren que la secessió només és justificable si l'estat actual suposa una greu amenaça per a una comunitat.

Per entendre'ns –i ja em disculparan els matisos de l'exemple–, la diferència entre el dret a l'autodeterminació i el dret a decidir recorda la distinció entre les dues concepcions del dret a l'avortament: de supòsits o de terminis. Per a uns es tracta de determinar els supòsits; per a d'altres només fa falta complir uns terminis (i uns procediments), independentment de les raons o causes. No m'estenc a assenyalar cap on s'ha dirigit el progrés en la matèria.

De fet, des de la concepció del dret a decidir, l'única prova de l'existència d'una nació política és la voluntat d'exercir-lo. Catalunya és una nació. No és un subjecte sagrat i inalienable, històricament predestinat per esdevenir un estat. És una comunitat d'anhels, una realitat de recursos, un passat de coincidències i de lluites que cristal·litza en una voluntat de ser. Curiosament, des de la perspectiva jurídica convencional de l'ONU, Gibraltar té el dret a l'autodeterminació però Catalunya, no. Des de la perspectiva dels nacionalistes tradicionals, Catalunya en té, i Gibraltar és dubtós. Des del dret a decidir, tots dos en tenen i exercint-lo, com ja ha fet Gibraltar, demostren que són nacions.

Als que consideren que les seves nacions tenen raons històriques per merèixer l'autodeterminació el dret a decidir els semblarà poc i innecessàriament igualador.

Als que creuen que només l'estat defineix els àmbits de sobirania perquè és ell (i només ell) el que crea la nació els semblarà massa. Tanmateix, l'evolució del principi democràtic ha anat ampliant qui pot votar. Ara hauria d'acabar amb els *forats negres* democràtics en què “es pot parlar de tot” però sense que la decisió estigui a l'abast de la ciutadania.

XAVIER BERTRAL

Al segle XXI cap decisió col·lectiva pot quedar fora de l'abast de la democràcia perquè el contrari és abocar la ciutadania a la submissió

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

